

АБОНАМЕНТЪ:

За България год. 20 л.
6 м. 12 л.
За странство . 40 л.

Единъ брой 20 стот.

Телефонъ № 150.

ДОБРУДЖА

Органъ на централния добруджански народенъ съветъ

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ

се плаща по споразумение.

Адресъ:

ДОБРУДЖА — плевенск. Черна Джамия № 5.

Излиза сряда и събота.

Разпореденъ въ се издава.

Гласътъ на побѣденитъ.

„Универсулътъ“ се сърди на българитъ, дѣто не искатъ да разбератъ, че сж побѣдени и че сж вандали. Споредъ вѣстникътъ, цѣлата българска преса, начело съ в. „Добруджа“, върши голѣмо прѣстѣпление, че продължава да доказва, какво Добруджа не била ромжиска. Сжипилъ на такава почва, вѣстникътъ нарича добруджанскитъ дѣатели хайдутъ и бандити.

На подобенъ „културенъ“ езикъ обикновено не се отговаря и за това ние ще се сиремъ само на онѣя въпроси, които ни засѣгатъ като побѣдени и които отричатъ правото ни да се застъпваме за роднитъ си огнища.

Ние сме побѣдени, — това е вѣрно. Но ние сме побѣдени съ онѣя принципи, които Съгласието прѣгласи като лозунги на своята борба и въ името на които се намѣси Америка. Прѣдъ тържествената дума на искитъ сили, че тѣ се борятъ за свободата и правата на малкитъ народи, нашата борба загуби смисълъ и ние наведохме щикове тѣ си. Когато се намѣсихме въ войната, ние заявихме, че ще се биемъ не за да разрешаваме мировитъ въпроси, а за националното си обединение, за освобождаването на сънародникитъ ни отъ чуждо владичество. Това се обѣща тържествено не само на насъ, но и на всички малки народи. Цѣлата ромжиска теза за обединението на ромжиското племе почива сжко на прѣдметното обѣщание.

Защо ромжикитъ ни отричатъ правото да се ползуваме отъ принципитъ, отъ които тѣ се ползуватъ? Мислите ли сж тая принципи на побѣдителитъ? Защо нашитъ „агитации“ и спели да се таксуватъ като „хайдушки“ и „бандитски“, а ромжискитъ — като законни права? Затова ли, защото и „Дачия“ признава, че „населението въ Нова Добруджа малко, какво българитъ ще дойдатъ; затова ли, че ромжискитъ журналисти

се оплакватъ отъ липса на сърдечна срѣща; затова ли най-сетнѣ, че мюсюлманитъ отъ южна Добруджа посрѣщали „ромжискитъ гости“ само съ приниждо засмѣни лица?

Ако да искашъ своето е „хайдутлъкъ“ и „бандитство“, какво име трѣбва да се даде на онѣя, които искатъ чуждото?

Ромжискитъ печатъ нахожда отъ онѣя принципи, които бѣха направили войнитъ въ Европа хронически и които се формулираха съ лозунга: „Тежко на побѣденитъ“. Ако сжщитъ принципи бѣха възприети и отъ великитъ сили, на насъ дѣйствително не оставаше, освѣнъ съ наведена глава да чакаме присъдата си и заедно съ това — „по добри дни“. Но свѣтътъ иска „трѣсенъ миръ“. Такъвъ миръ искатъ и ромжикитъ, искаме го и ние. Въ името на тоя миръ ние искаме своето, като и ромжикитъ получаватъ своето. Въпросътъ, слѣдователно, не се касае за това, да се наказатъ побѣденитъ и да се възнаграждаватъ побѣдителитъ, а да се въстанови обществената справедливостъ.

Аргументитъ на ромжискитъ печатъ ни волятъ къмъ букурещкия миръ отъ 1913 година и къмъ нови войни; нашитъ аргументи водятъ къмъ миръ и добри съседски отношения. Ако въ Букурещъ не искатъ да ни разбератъ, гината не е наша. Ние ще си изкаже своето и днесъ, ще го искаме и утрѣ. За да ни запущатъ устата, има само едно сръдство: да се очисти българското племе отъ лицето на земата. Но за тая работа е нуженъ е и въже-тинъ. Готови ли сж ромжикитъ да поематъ тая длъжностъ?

Въпросътъ сега се поставя ясно. Има ли алтернатива: или ромжикитъ да погледнатъ нашитъ родни огнища, които вадѣятъ или, каго минатъ по крѣпостъ трупове, да си осигурятъ спокойното владѣние на богатата плячка. Такъвъ е гласътъ на „побѣденитъ“.

М. Бончевъ.

Ромжиски информации по добруджанския въпросъ.

Умѣренитъ и по-крайни течения въ Ромжия, единъ отъ прѣдставителитъ на които е Авереску, продължаватъ да говорятъ за сближение съ България; но ромжискитъ националисти продължаватъ кампанията си противъ България, като въвеждатъ въ заблуждение западната преса. Скрѣбното е, че инакъ такива изфродани вѣстници, като френския „Танъ“ и английския „Таймъ“, заблудени отъ ромжикитъ, ставатъ отъ ани въ неплѣности, подкопаватъ прѣстижа на тия вѣстници.

Слѣдъ допискитъ въ „Танъ“, отъ извѣстно време на ромжискитъ лѣжи става проводникъ английския голѣмъ вѣстникъ „Таймъ“. Неговиятъ букурещки кореспондентъ, подведенъ отъ ромжикитъ, дава една кореспонденция, въ която, между другото, се говори, че Ромжия

имала неупорими права надъ Добруджа. И за доказателство на това не си служи съ нѣкои автентични документи, не съ мнѣния на разни изследователи и компетентни лица, а си служи съ нѣкакъвъ пжтеводител издаденъ на нѣмски езикъ, дѣго се казвало, че 50% отъ населението на Добруджа било Ромжиско.

Прѣзъ всичко, изглежда, че кореспондентътъ съвѣтъ не е осѣдломенъ по добруджанския въпросъ, тъй като въ кореспонденцията си той не прави разлика между дѣтѣ части на Добруджа, сѣверна и южна; Добруджа между Дунавъ и линията Черна-вола — Кюстенджа и Добруджа между послѣдната линия и сегашната граница на България. Колкото се отнася до послѣдната частъ и самитъ ромжии не отричатъ, че тамъ нѣма ромжиско население. А колкото се отнася до сѣверна Добруджа, излизва е да се спори съ кореспондента, тъй като не може да не се про-

изкъне съмнѣнието, че източника, отъ който се е ползувалъ за обосноваване твърдението си, е издаденъ отъ заинтересовано мѣсто.

По-нататкъ въ кореспонденцията се казва: „Нѣколко дни слѣдъ примиренето българскитъ власти продължавали да изпълняватъ окупационна служба въ Добруджа. Прѣзъ това време българскитъ войски не се държали добръ къмъ съгласиенскитъ докато най-сетнѣ били изпѣдени изъ Добруджа“.

Отъ начина на изразяването на кореспондента излиза, че той самъ не е ималъ свѣдения за сжбитията прѣзъ времето отъ примиренето насамъ, а е прѣдалъ до вѣстника си това, що му е говорено въ Букурещъ.

Това съмнѣние се усилюва още повече отъ по-нататъшнитъ твърдения на кореспондента, именно, че въ България всѣки демобилизиранъ войникъ ималъ пушка и муниципи и че изобщо България прѣдставлява една опасна страна, дѣто всѣки моментъ могатъ да се очакватъ агресивни намѣренія.

Точно сжщото твърдятъ и частъ отъ ромжискитъ вѣстници, а сжщо и „букурещкитъ кореспондентъ“ на парижкия „Танъ“, цѣлата на които е да прѣдставятъ България за размирна страна и страна неспособна да управлява земитъ си, които сѣга притежана, а камо ли други земи, които евентуално би получила.

За шастие, стремейтъ на ромжикитъ, сжко-жко другитъ наши съседни да прѣдставятъ себе си като страни на мирния порядѣкъ, а България като размирна страна, намира най-арко опровержение отъ сегашното положение на нѣщата. Докато въ България царя пълно спокойствие и образцовъ редъ, въ съседнитъ намъ държави витае духътъ на голѣмитъ ватрѣшни брожения, готови всѣки моментъ да се разразятъ въ грандиозни бури.

Манто за ромжиската прилица.

Софийскитъ в. „Зора“ пише: „Българскитъ пристѣпнали отъ Бабата ни съобщаватъ, че подъ покровителството на ромжискитъ администрация починали да се събиратъ помощи за направя манто на ромжиската кралица, въ знакъ на благодарностъ, за дѣто е спасила Добруджа отъ българското иго. Българитъ сж били заставени да подписватъ голѣми суми.“

Какъ кралицата е „спасила“ Добруджа отъ българското иго ние не знаемъ. До колкото е извѣстно, отпимането на Добруджа отъ насъ станъ, въпрѣки разпорѣжданята на Солунското примирие, по искането на великитъ сили, които смѣтаха, че трѣбва да останатъ вѣрни на извѣстни поети спрямо Ромжия морални ангажаменти. Каква роля е играла тукъ кралицата?

Тоя въпросъ е интересенъ не само отъ формално гледище.

Политическитъ интриги на сръбскитъ и чернорски княгини въ Русия ни отвѣха Македония прѣзъ 1913 година; по-късно благодарение на интригитъ на сестрата на кайзера — бившата грѣцка кралица, която сега е зачислена въ резервитъ на грѣцката политическа армия, ние не можахме да ликвидираме свое-врѣменно солунския фронтъ; най-сетнѣ днесъ трѣбваше да научимъ, че и Добруджа сме загубили поради интригитъ на ромжиската кралица.

На всѣкъдѣ, значи, по пжтищата на нашето национално обединение ние срѣщаме жени. Това би послужило като сюжетъ на една добра водевила

игра, ако задъ цѣлата тая работа не се крие трагедията на една нация.

Но въпросътъ има и друга една страна. Работата е въ това, че въ акта на подписката и въ нейнитъ мотиви се крие една провокация противъ насъ и една насмѣшка по адресъ на мирната конференция. За насъ, разбира се, нѣма какво да се каже — ние сме „побѣдени“; мирната конференция, обаче, е друго нѣщо: тя държи сждѣбитъ на свѣта въ рѣцѣтъ си и, „слѣдотелно“, тя трѣбва да носи и „манглата на освобождението“ на раменитъ си.

Може би, ще ни се върази, че това е единъ актъ на куртоазия. Приемаме. Не трѣбва да се забравя, обаче, че подобни актове докараха свѣта до днешния хаосъ.

Писмо до редакцията.

До почитаемата редакция на в. „Добруджа“.

Г-нъ редакторе,

Несомнено е положението на българския елементъ въ заробената ни родина. Той не е сигуренъ тамъ за здравето, живота и имота си. Съ тѣзи скжии за него блага разполагатъ днесъ ромжискитъ административни чиновници и ромжискитъ лекеции. Цѣлата ромжиска администрация съ своитъ органи и колонизатори иматъ единъ девизъ: малтретиране, побой, убийства и пропѣждане на всѣко „опасно“. А „опасно“ азучи въ ушитъ на палачитъ българската рѣчъ, та за това гледатъ да я отстранятъ отъ себе си. Затвориха народнитъ храмове, пропѣлиха по единъ съ пищо неоправданъ начинъ възпитателитъ на педината младежъ и настаняха въ тѣзи български народни храмове екзальтирани чиновници, за които е нѣмало мѣсто въ старитъ прѣдѣли на Ромжия. Тѣзи чиновници, въ качеството си на „учители“, вълѣзоха въ сръдята на простодушната селска маса и заработиха за цѣлитъ на ромжиската политика — *обезлюдяването на Добруджа отъ опасния български елементъ*.

Ромжискитъ чиновници прѣзъ първи режимъ 1913, 1914, 1915 и 1916 год., па и сега много добръ сханаха, че душата на българина е свързана съ честта, свободата и имота му. Отнематъ ли му тия блага, той търси мѣсто дѣто тѣ вирѣятъ. Ромжискитъ власти дѣйствуватъ именно по тия три посоки. Шефитъ на жандармерията въ общината, учителитъ, падарътъ и всѣки ромжиски чиновникъ, ако нѣщо му се поирзви, веднага нарежда да се земе отъ българина и му се донесе. Българинътъ билъ побѣденъ и той билъ длъженъ да дава всичко, каквото му се поискаа, сж думитъ на чиновникитъ. Тѣзи своеволия не може да търпи българската душа, та се гнуши и пълни съ умраза. И той прѣдпочита глѣда и мизерията, но да е подъ сѣнкитъ на свободата и честта.

Злощастиятъ българинъ отъ Добруджа, люлката на българщината, който на равно се би по бойнитъ полета за общия български идеалъ — обединение на своя родъ, съ трепетъ на душата си слѣди развиваващитъ се събития въ Версайлъ и чака да му се даде своето. Ако справедливата му кауза се потѣпче тамъ, то за раната си, нанесена на право въ сърцето, ще търси другъ лѣкъ.

К. Симеоновъ.

БОЯНЪ СТЕФАНОВЪ

АДВОКАТЪ въ гр. Русе

защитава дѣла прѣдъ всички граждански и военни сждилища въ Царството. Писалище, ул. „Николаевска“ № 35. Телефонъ № 263.

ЖИВОТЪТЪ ВЪ ДОБРУДЖА.

Силистренска околиня.

Безаконията извършени от сънъръ-ени-махленския кметъ Радунеску, ромжнецъ, доведенъ от Ромжния и назначенъ за такъвъ:

1. Отъ Иванъ Стояновъ отъ с. Байлеръ-кьой е взелъ 480 лева взятка съ заплашване, че ще му вземе собственитъ му овце, ако не, му даде тази сума.

2. Отъ Димитръ Христовъ изъ с. Сукуюджикъ е взелъ 600 лева и 5 шиника жито, за да го освободял отъ интерниране, защото при обиска въ къщата му намърилъ една войнишка българска раница, която ималъ като войникъ въ българската войска. Билъ е заловенъ повторно за интерниране и му е предложено да даде още 900 лева и освободенъ да ги донесе, но отъ страхъ сполучилъ да избѣга въ България. Свидѣтели за това сж: Стани Ивановъ отъ с. Сукуюджикъ и Рачо Петковъ отъ село Сънъръ-Ени-Махле.

3. Взелъ е съ насилие и заплашване отъ Димитръ Бобчевъ, Стоянъ Тодоровъ и Недѣлчо Димовъ по 20 кгр. брашно, отъ Недѣлчо Димовъ 30 кгр. отъ Димитръ Минчевъ 10 кгр. и отъ Ангелъ Станчевъ 10 кгр. стойността на което слѣдъ дълго време е платилъ по 80 ст. килограма, когато е струвало по осемъ (8) лева споредъ текущата цѣна. Тѣ всички сж отъ с. Сукуюджикъ.

4. Отъ Недѣлчо Митевъ и Иванъ Таневъ отъ с. Сукуюджикъ е задигналъ наследствено собственото имъ жито, на първия 60 шиника, а на втория 30 шиника, безъ да имъ остави частъ отъ него и тѣ сега гладуватъ съ много-денниятъ си семейства. Слѣдъ дълги оплаквания заплатилъ имъ по 80 ст. килограма, когато по текущитъ цѣни това жито е струвало сръдно по 5 лева килограма.

5. Отъ Станчо Недѣлчовъ отъ с. Сукуюджикъ е взелъ съ заплашване и насилъ 100 лева за нѣкакъвъ неговинъ — на кмета Йонеску — мамули (царевича), които оставилъ посѣти прѣзъ 1916 год., когато по причина на войната избѣгалъ въ Молдова и които българската държава реквизирила, а защото Станчо Недѣлчовъ е билъ кметъ прѣзъ врѣмето на българската тукъ окупация, заставилъ го да му плати мамулитъ.

Горскиятъ селски стражаръ Йонанъ Цоря, ромжнецъ въ селото Сукуюджикъ и кметскиятъ намѣстникъ отъ сжщото село Христо Добревъ събирали отъ жителитъ на сжщото село пари за дърва, които селенитъ още прѣзъ мѣсецъ априлъ по нареждане отъ стражара Цоря изнесли отъ гората и складирали до селото сръщу събранитъ пари, обаче, дървата и до сега не сж дадени, защото сжщиятъ стражаръ взелъ събранитъ пари отъ кметския намѣстникъ Добревъ съ цѣлъ да внесе на пречептора, а ги злоупотрѣбилъ и понастоящемъ селенитъ стоятъ безъ дърва и нѣма съ какво да си пекатъ хлѣба. Сжщиятъ горски стражаръ е заставилъ на сила селенитъ да му изоратъ и посѣятъ 30 декара бобъ, 17 декара мамули и 5 декара бостанъ. Съмената сж взети отъ селенитъ.

Безакония и прѣстѣпления вършени отъ кьосе-айдънския кметъ Куманеску, ромжнецъ, доведенъ отъ Ромжния:

1. Задигналъ и взелъ собственитъ овци съ агнетата на лицата: Христо Няголовъ, Станко Колевъ и Киранъ Диковъ отъ селото Краново, които овци и днесъ се намиратъ въ него. На първия 6 овци и 6 агнета, на втория 3 овци съ агнета и на третия тожъ три овци съ агнета.

2. Прѣди два мѣсеца е задигналъ двата вола на Петръ Тодоровъ отъ село Кьосе-Айдънъ, които той ималъ купени отъ българската държава и които изпратилъ на шура си въ село Енидже, Добришко, за да оре и посѣе нивитъ си.

3. Взелъ единъ конъ на Христо Няголовъ отъ с. Краново, който той ималъ

купенъ отъ българската държава и го далъ на Христо Влайковъ отъ сжщото село, въ когото сега се намира.

4. Взелъ биволците на Атанасъ Костадиновъ отъ село Краново и далъ на бригадиръ (стар. горски стражаръ) при силистренското лѣсничествъ, въ дома на когото сега се намира и който и използва млѣкото, понеже има малко малаче.

Взелъ е по една крава съ телетата имъ отъ Атанасъ Георгиевъ и Илия Василевъ отъ село Кьосе-Айдънъ, които тѣ имали купени отъ българската държава и които държи въ дома си и се ползува отъ млѣкото имъ. Взелъ ги е още прѣзъ мѣсецъ мартъ н. год.

6. Взелъ е подобна една крава съ теле отъ Колю Пенчевъ отъ с. Кютюклий, която далъ на селския кехая Ахмедъ Хаджи Хюсеиновъ въ с. Кьосе-Айдънъ. На сжщия кехая А. Хаджи Хюсеиновъ е далъ два коня отнети отъ Тодоръ Райковъ и Митю Вълковъ отъ с. Кютюклий, които имъ били дадени отъ българската държава на договорно изплащане. По-послѣ кметътъ Куманеску взелъ отъ кехаята тия два коня и ношно врѣме продалъ тайно, а вмѣсто тѣхъ купилъ за себе си други два коня.

На 17 май 1919 год., по нареждане на доймушларския администраторъ сж били отнети собственитъ овци съ агнетата на долуюзначенитъ лица, които били разпрѣдѣлени между чиновницитъ и служащитъ въ селото Доймушларъ:

Отъ с. Ялж-Чаталджа

На Танасъ Радукановъ взети 8 овце и 1 агне, на Добри Радукановъ — 7 овце и 1 агне, на Недѣлчо Кара Геневъ — 13 овце и 7 агнета, на Илия Халеровъ — 7 овце, на Маринъ Кара Геневъ — 13 овце и 7 агнета, на Иванъ Кара Ивановъ — 8 овце и 5 агнета, на Стефанъ Янчевъ — 20 овце и 8 агнета, на Драгнъ Русевъ — 10 овце и 5 агнета и на Иванъ Цаневъ — 12 овце и 8 агнета.

Отъ с. Сюнечъ

На Колю Тодоровъ — 8 овце, на Злати Тодоровъ — 28 овце и на други нѣколцина — 30 овце.

Отъ с. Ходжа-Кьой

На Димитръ дѣдо Йорговъ — 10 овце, на Колю Христовъ — 10 овце и на Велико Русевъ и други — 22 овце.

На 30 май горѣизброенитъ овци сж били повърнати на сжщитъ посочени стопани, но безъ агнета и вълната имъ и, освѣнъ това, съ липса по двѣ овци на Недѣлчо Кара Геневъ и Маринъ Кара Геневъ.

Отъ с. Ялж-Чаталджа

1. На Драгнъ Русевъ отнети отъ жандармитъ една каруца и една кобила и откарани оттаткъ Дунава, въ Ромжния.

2. На Добри Радукановъ отнети тожъ отъ жандармитъ два коня съ хамутитъ имъ и прѣкарани оттаткъ Дунава, въ Ромжния.

3. На Илия Халеревъ тожъ отнети и откарани въ Ромжния една каруца и единъ чифтъ хамути.

Забѣлъжка. Уни още много лица, на които така бѣха взети добитѣцитъ и откарани прѣзъ Дунава, въ Ромжния.

Калипетренския жандармекски шефъ прѣди два мѣсеца е събралъ виднитъ селени: Алексъ Славовъ и др. още петъ души отъ с. Калипетрово, арестувалъ ги въ една маза съ заплашване, че ще ги интернира, ако не му дадатъ откупъ. Събралъ отъ тѣхъ около двѣ хиляди лева (2000) и слѣдъ това ги освободилъ. Нѣкои отъ тѣхъ се оплакали на жандармекския въ Силистра командантъ колонелъ Попяну, който изпратилъ единъ жандармекски офицеръ за разслѣждане. Този офицеръ обискиралъ шефа, намѣрилъ въ него паритъ и ги взелъ, обаче, и до днесъ паритъ не сж дадени на лицата, отъ които сж взети, а шефътъ за наказание билъ прѣмѣстенъ въ друга община. Сжщиятъ шефъ е изаършилъ още много други злоупотрѣбления въ село Калипетрово.

Отъ младежитъ: Вълно Сябевъ изъ с. Кютюклий, Кьосе-Айдънския община, Димитръ Беневъ, Михалъ Тодоровъ и Стоянъ Вълковъ отъ с. Краново, сжща община, е взетъ рушветъ отъ първия 110 лева, а отъ послѣднитъ трима по 100 лева. Въпроса стои така: Тѣ сж били новобранци отъ набора за 1915 година, но не сж били повикани за постѣпане въ редовитъ на армията. Окупацията на българитъ ги е заварила тукъ. Слѣдъ идването на ромжнитъ сж били закарани въ гр. Силистра подъ стража за провѣрка на военното имъ положение, но слѣдъ като броели споменатитъ суми по искането на нѣкой си плутоньеръ или офицеръ, били освободени. Подобни суми сж взети и отъ други много такива младежи. Ако се направи едно разслѣждане, ще се разкрие аферата и ще се узнае, кое именно е лицето, което е вземало рушвета отъ тия младежи.

Интересна е аферата съ стареца Алексъ Ивановъ, на възраст около 65-годишенъ, отъ село Краново или Кютюклий, който е билъ докаранъ подъ стража за провѣрка на военното му положение и който, види се, съ грѣшката е докаранъ вмѣсто нѣкой младежъ подъ сжщото име. Задържанъ е билъ и до като не далъ 60 лева не билъ освободенъ.

Подобни безакония и прѣстѣпления има вършени и въ други села отъ кметовитъ, нотаритъ (секретаритъ) и жандармитъ. Всичко ще се узнае и разкрие, ако лично отидете по селата.

Безакония и прѣстѣпления вършени отъ голѣмо-кайнарджанския общински кметъ Петру Копияну, сега нотаръ, ромжнецъ, доведенъ отъ Ромжния:

1) Прѣзъ мѣсецъ януари 1919 год. взелъ е отъ Стефанъ Николовъ изъ с. Хадъръ-Челеби собственитъ му два коня, една крава и едно даначе. Слѣдъ три дни му е върналъ конетъ, като му взелъ двѣ хиляди лева, а кравата и даначето му върналъ едвѣмъ прѣзъ мѣсецъ май н. г. и то слѣдъ дълги оплаквания на афлатарския администраторъ.

2) Тожъ прѣзъ мѣсецъ януари н. г. е взелъ собствената крава на Велико Тодоровъ отъ сжщото с. Хадъръ-Челеби, която му повърналъ едвѣмъ прѣзъ м. май н. г. и то слѣдъ дълги оплаквания прѣдъ афлатарския администраторъ.

3) Нико Николовъ отъ сжщото с. (Хадъръ-Челеби), който прѣзъ българската окупация е билъ кметъ на Голѣмо-кайнарджанската община, слѣдъ идването на ромжнитъ е билъ прѣслѣдванъ и принуденъ да избѣга въ България, като разпродадъ добитѣцитъ си. Прѣзъ мѣсецъ априлъ н. г. се е върналъ въ дома си, но по донесение на кмета Петру Копияну е билъ заловенъ отъ голѣмо-кайнарджанския жандармекски шефъ, който го обискиралъ и му взелъ паритъ на брой (5000) петъ хиляди лева отъ разпродадения му добитѣкъ и единъ часовникъ. Заедно съ паритъ и часовника той, Нико Николовъ е билъ изпратенъ подъ стража въ града и хвърленъ въ затвора. Прѣдложено му било да даде 1500 лв. и ще бжде освободенъ. Сумата била внесена чрѣзъ жена му и билъ освободенъ слѣдъ десетъ-дневно стоене въ затвора, а сумата петъ хиляди (5000) л. задържана и какво е станало съ нея, не се знае. Нико Николовъ, слѣдъ като е билъ освободенъ, улашилъ се да не бжде пакъ арестуванъ и заминалъ за България. Подобни случаи като тоя съ Н. Николовъ има много.

Данѣцитъ за 1916, 1917, 1918 и 1919 години усилено се събиратъ. Злощастнитъ селени, не имъ стига, че тѣ гладуватъ и нѣматъ сръдства да платятъ, но всичко, каквото се намѣри, се секвестира и пролава отъ бирницитъ. И дрехитъ имъ се продаватъ. Никакви квитанции за заплатени данаци на българската държава за споменатитъ погорѣ години не се признаватъ.

Б. Р. Тия свѣдѣния сж съобщени и на италианския командантъ въ Силистра.

Бабадагъска околиня.

(Изъ „Мушманъ Добрудженъ“).

Гр. Бабадагъ. Френското команданство се вдигна отъ града. Ромжнскитъ власти, освободени отъ неговия контролъ, засилиха прѣслѣдванята и терора си сръщу българитъ и турцитъ. Докато бѣха тукъ, френцитъ ограничаваха своеволията и обуздаваха грабителскитъ апетити на ромжнската администрация. Сега ромжнскитъ чиновници и стражари сж пълни господари на живота, честта и имота на гражданитъ и вършатъ каквото си искатъ. Тѣ публично заявяватъ, че имали инструкции отъ Букурещъ да принудятъ неромжнското население да се изсели отъ Добруджа. Нито единъ българинъ не трѣбвало да остане. Заплашванята, арестуванята, побоитъ, изнудванята и отвлечанята нѣматъ край. Животътъ тукъ стана непоносимъ. Много българи и турци избѣгаха въ България. Много други се готвятъ да се изселятъ по-скоро.

Гражданитъ, които прѣзъ 1916 г. бѣха отвлечени и интернирани въ Молдова, получиха официални съобщения, че имъ се отнима ромжнското поданство и че всичкитъ имъ имоти се конфискуватъ. Между тѣхъ сж и първитъ търговци въ града: *Ив. Ганевъ, Иови Моравъ, Жеко Костовъ и др.* Сега тия хора оставатъ на улицата безъ сръдства на поминѣкъ. Конфискуватъ имотитъ сжщо и на всички граждани, които били плѣнници въ България, на дезертьоритъ отъ ромжнската армия, на всички, които сж заемали прѣзъ българската окупация общински или държавни служби, както и всички имоти на бѣжанцитъ. Прѣслѣдватъ и арестуватъ отъ околията всички делегати отъ двата Добруджански народни събора. Ходжитъ Салимъ Хасанъ и Неджибъ Демирджанъ бѣха арестувани и вързани откарани въ Тулча, защото участвували като делегати на турското население въ двата събори. Салимъ Хасанъ бѣ държанъ десетина дена въ тулчанския затворъ и бѣ освободенъ слѣдъ като далъ 2000 лв. рушветъ; Неджибъ Демирджанъ бѣ освободенъ по застъпничеството на гражданитъ прѣзъ французкото команданство. Бившиятъ кметъ Стойко Николовъ бѣ нѣколко пѣти битъ, арестуванъ и разкарванъ по участѣцитъ. За да се отърве отъ прѣслѣдванята, билъ е принуденъ да плати голѣми рушвети на полицията.

Въ всички български къщи полицията прави нѣколко пѣти обиски и конфискува всички намѣтрени български книги, картини и писма. Отъ много богати български къщи голтацитъ ромжнски чиновници задигаха покъщнини и дрехи и си ги подѣлиха.

Съ заповѣдъ забраниха да се говори български и да се пѣятъ български пѣсни. Въпрѣки туй, дѣцата по улицитъ често въ своитъ игри пѣятъ български пѣсни. Озвѣрениитъ ромжнски полицаи ги гонятъ, биятъ и съставятъ актове на родителитъ имъ.

Госпожницитъ Елена Костова, Донка Димчева, Стефка Вълчева, Марийка Длинковска и др. сж дадени подъ сждъ, защото при една разходка пѣли „О, Добруджански край“. Госпожа Марийка Ив. Ганева, видна гражданка, е дадена подъ сждъ, защото се оплакала въ французкото команданство противъ ромжнския чиновникъ Калаври (търкъ по пародностъ), който понскалъ да ѝ заграби покъщнинитъ.

ТЪРСИ СЕ ИЗДАТЕЛЪ

:: ЗА КНИГАТА ::

Подъ Ромжнско иго

Повѣсти и разкази изъ живота на поробена Добруджа отъ Д. Кацевъ-Бурски. Книгата ще изѣзѣ около 8 печатни коли. Споразумение Д. Кацевъ, в. „Добруджа“, площадь „Черна Джамия“, № 5.

Положението.

Ромжния прѣкарва тежка политическа криза. При оцѣнката, обаче, на съдѣнията които идватъ отъ Букурещъ, ще трѣба да се правятъ известни резерви.

По старъ навикъ ромжнскитѣ политики налуватъ известни събития за да засилитѣ позициитѣ си въ мирната конференция. Въ основата на тая политика стои добръ известното положение, че Ромжния и днесъ, и за въ бъдеще ще служи като бариера противъ унгаро-руската болшевишка опасностъ и германското нашествие къмъ изтокъ. Ромжнитѣ искатъ да убѣдятъ Европа, че тѣхната държава е необходима за европейския миръ и, слѣдователно, трѣба да бъде подкрѣпена съ всички средства и облагодѣтелствувана по всички посоки.

Като се иматъ прѣдъ видъ тия резерви, положението въ Ромжния се прѣдставлява въ слѣдния видъ: рускитѣ болшевики приготвляватъ единъ ударъ въ Бесарабия, който при слабото вътрѣшно сѣпленіе и незадоволството на жителитѣ отъ „новоосвободенитѣ“ провинции, може да се укаже фаталенъ за ромжнитѣ. За да прѣдотвратятъ тоя ударъ ромжнитѣ искатъ помощъ, прѣдставлявайки положението по-лошо отъ колкото е въ сѣщностъ.

По въпроса за изпращането на българската делегация въ мирната конференция мнѣнията на политическитѣ кръгове се раздѣлятъ. Едини искатъ да се изпратятъ прѣдставители отъ всички блокови партии, които се борѣха противъ правителството на Радославовъ, други мислятъ, че най-важното въ случая е мнѣнията на делегатитѣ върху интересувашитѣ България въпроси да не си противорѣчатъ. Послѣдното гледище се застъпва отъ демократитѣ и широкитѣ социалисти. Прѣдъ единъ отъ сътруднитѣ на „Зора“ министъръ на вътрѣшнитѣ работи г. Пастуховъ се е изказалъ по тоя въпросъ така: „Не е толкова сѣщественно кои ще бъдатъ лицата, а какви позиции ще заематъ тѣ. Моментътъ налага такива позиции, които биха позволили на България да спечели въ своя полза обществено мнѣние на Европа, дори при условие, че договорътъ за миръ е вече опрѣдѣленъ.“

Най-малко съобщения има за Сърбия, спороветъ на която съ Италия и Ромжния покриватъ като че ли всички други въпроси касателно нейнитѣ граници. Въпросътъ за Македония изчезна отъ полето на дискуситѣ, до колкото засѣга България.

Трѣба да отбѣлжимъ единъ характеренъ фактъ, на който българскитѣ печатъ не обърна достатъчно внимание. Докато въ Ромжния се дига голѣмъ шумъ около въпроса за Банатъ, докато въ Италия работата въ свързка съ спора съ Сърбия е дошла до министерска криза, въ Сърбия не става нищо.

Отъ грѣцкия печатъ се разбира, че и Грѣция играе съ сигурни карти. Истинна грѣцка сѣ готви алармация, но все поличава, че и задъ грѣцитѣ стоятъ силни покровители. Най-сетнѣ обратътъ, който настѣпва по турския въпросъ показва, че и Турция се опрѣ на солидна сила. Само нашето положение е нѣкакъ неопрѣдѣлено, а между това всички центрѣбѣжи и центрѣстѣнителни сили на Балканитѣ иматъ за изходна точка именно България.

Търсятъ се два момчета за ученици-словоослагатели въ печатница „Гутенбергъ“. Условия добри.

Български документи за Добруджа.

„Народний гласъ“, брой 24 отъ 11. X 1879 г.

Положението въ Добруджа.

Моето мнѣние е, че понеже берлинския договоръ не измѣня никакъ царския ферманъ, когато имаме за религиознитѣ си права, а напротивъ той го поддържа като гласи на 62 чл.: („свободитѣ на духовното управление на какво и да е вѣроизповѣданіе сѣ оздравени за всички и че никаква прѣчка не може да се тури, било за иерархическата организация на разнитѣ вѣроизповѣдания, било на тѣхнитѣ прѣми сношения съ тѣхнитѣ духовни началници“) и понеже царския ферманъ е въ сила още той ни дава право да пращаме владци тамъ гдѣто се докаже че двѣтѣ трети сѣ християни желаючи присѣдинението си съ българска екзархия, то тѣй кога споредъ точнитѣ и вѣрни статистики българитѣ съставляватъ двѣтѣ трети на днешното народонаселение въ тази страна и които иматъ въ едно 80 черкви, 80 училища и до 30 читалища, то естествено, справедливо и законно е да се провози единъ владика въ тия мѣста, който да ги зацѣпва отъ ромжизма, дѣто прави днесъ все шо е възможно да ги погълне; отъ друга страна ако се обърне човѣкъ къмъ бъдѣщето, то ще види, че за избавлението на Добруджа отъ ромжнски рѣцѣ не остава освѣтъ този начинъ, понеже политическитѣ промѣнения разкъсаха милото ни отечество и дадоха на властитѣ Добруджа, тази разкошна и плодородна крайдунавска градина на България.

Вижте наврѣдъ гдѣто има католици, какъ западната църква ги наглежда тѣхъ и ги зацѣпва, ако и да принадлежатъ тѣ на друга народностъ. Напримѣръ покатоличенитѣ българи (павликениитѣ), които сѣ сравнително съ православнитѣ добруджански българи по-малко, а на които папата праща владика, попове, калуѓерици, прави черкви, отваря училища, разпрѣсва мисионери врѣдомъ и сждете тогасъ какъ българи православни, които пжикатъ подъ ромжнски фанатизмъ, нѣматъ право да искатъ днесъ отъ църковното си начальство единъ защитникъ на това мѣсто.

Въ каква цѣль, за кои и за колко поданици Ромжния добѣрза да изпрати единъ консулъ свой въ Русчукъ? Ако Ромжния има единъ консулъ въ Русе, защо българитѣ да нѣматъ такива въ Тулча?

Трѣба ли княжеството ни да забрави своитѣ братя, които то има въ Добруджата и които страдатъ по ромжнскитѣ фанатически угнетения безъ да имъ изпрати единъ защитникъ, който като защитникъ на българския елементъ въ Добруджа, ще зацѣпва въ сѣщото врѣме и правата които България има върху този нейнъ край.

(Изъ в. „Le Mouvement Dobroudjaïne“).

Правата на еврейтѣ въ Ромжния.

Въпросътъ за гааранцитѣ за правата на меншествата.

Знае се, че още въ 1878 г. Берлинскитѣ конгресъ бѣ заставилъ Ромжния да разрѣши еврейския въпросъ. Но отъ тогава се бѣха изминали цѣли 40 години, безъ ни една стѣпка да бѣ направено въ това направление. Анти-семитското течение въ Ромжния е до тамъ силно, щото рѣдко политикъ смѣе да се застъпи за правата на еврейтѣ безъ да рискува своята политическа кариера въ страната. Таке Йонеску, който погѣкога, водимъ отъ своитѣ адвокатски интереси, проявяваше повече свобода въ мисленето и толерантностъ по отношение на еврейтѣ, изгубилъ не малко отъ своята популярностъ. А неговиятъ сѣмшленникъ Ал. Бадарѣу отъ Яштъ бѣ за винаги компрометиранъ поради своя явенъ филосемитизмъ.

Едва букурещкитѣ миръ отъ 1918 год. наложи на Ромжния признаване правата на еврейтѣ; обаче, слѣтъ като се гласува законъ, който се съобразяваше съ прѣдписанието на договора, прокара се единъ такъвъ правилникъ за формалноститѣ при признаване правото на ромжнско подданство, който пра-

вѣще това право недостатъчно за бѣднитѣ и за цѣли други категории еврей.

Либералното правителство на Братияну, обаче, унищожи цѣлия законъ и, смѣташе да задържи еврейтѣ при първото положение.

Скоро, обаче, отъ Парижъ се впуши въ Ромжния, че ако еврейскитѣ въпросъ не се разрѣши, това ще уврѣди много на ромжнската кауза. Въ едно събрание станало въ Парижъ по инициативата на толкова пжти руганата „Ика“ — еврейската асоциация отъ Америка, и на Alliance Israélite, на което сѣ присѣдствуваха делегати на еврейскитѣ асоциации отъ Ромжния, били поканени и прѣбиваващи въ Парижъ ромжнски политики. Тамъ г. Таке Йонеску се трѣбвало да чуе строги и основателни обвинения за неизпълненото задѣлжение отъ 1878 г., и е билъ принуденъ да обѣщае, че тоя пжтъ правата на еврейтѣ не ще останатъ непризнати. Първата негова задача щомъ като дойде на властъ щѣла да бъде — да признае пълното равноправие на еврейтѣ.

Послѣдга такъвъ единъ указъ-законъ, издаденъ отъ правителството на Братияну, който признаваше известни права на еврейтѣ. Но, нѣщо, което не ще изненада оня, който познава колко дълбоко е засѣдналъ антисемитизма въ душата на ромжнската интелигенция — намѣриха се сждни които отказаха да приложатъ тоя указъ-законъ. Отъ Парижъ, обаче, настояватъ.

И за да се залѣже европейския свѣтъ, издаде се новъ указъ-законъ, който признава пълни права на еврейтѣ. Цѣлиятѣ ромжнски и чуждѣ печатъ пише по тоя поволъ хвалебни думи и се прави неочакваното заключение, че вече не е нужно конференцията да иска отъ Ромжния гаранции за меншествата, тѣй като, най-важното меншество — еврейското добило широки права, и това означавало, че всички права, на всичкитѣ народни меншества ще бъдатъ зачетени.

Колко, обаче, е наивно да се вѣрватъ тѣзи увѣщания!

Указътъ-законъ, е уви, единъ указъ, който има нужда отъ гласуването на парламента за да стане законъ. А послѣ има и правилникъ, има и сждни, който ще го прилагатъ, има и администрация — толкова ями, въ които указътъ може да пропадне. Кой не знае, че за военнитѣ си неуспѣхи въ 1916 год. ромжнитѣ обвиняватъ еврейтѣ, и че сега сѣ готови пакъ върху тѣхъ да хвърлятъ новитѣ си неуспѣхи и на дипломатическото поле?

Признаването права на еврейтѣ въ Ромжния отъ шовинистичното и националистично правителство на Братияну е една отъ многото ловки игри, съ които цѣлитѣ сѣсѣди обичатъ да си служатъ за да се направятъ симпатични на европейския свѣтъ докато прѣминатъ изпитанието прѣдъ зелената маса.

Завърнали се плѣнници добруджанци.

Отъ с. Царь Асѣново: Марко Радевъ.
Отъ с. Силистра: Исмаилъ Ахмедовъ.

Отъ с. Спасово: Георги Хр. Мавровъ.
Отъ с. Геленжикъ: Станко Илиевъ.
Отъ с. Тутраканъ: Витанъ Ивановъ.
Пиротичъ и Иванъ Маринъ Бързановъ.
Отъ с. Апатларъ: Мустафа Асановъ.

Отъ с. Гюведже: Назиръ Ибрамовъ.
Отъ с. Душтубакъ: Никола М. Кирановъ.

Отъ с. Есержикъ: Калилъ Мехмедовъ.

Завърналиятъ се плѣнници даватъ сѣдѣния, че сѣ живи и здрави слѣднитѣ лица:

Отъ Добричъ: Бончо Н. Пехливановъ.

Отъ с. Дуранъ-Кулакъ: Коста Атанасовъ, Карамалията, Георги Колевъ и Коста Атанасовъ.

Отъ с. Карапелитъ: Василь Цвѣтковъ, Иванъ Мариновъ, Стою Ивановъ, Георги Стояновъ и Господинъ Ганевъ.

Отъ с. Спасово: Лазаръ Хр. Лазаровъ.

Отъ с. Сааларъ Силистр.: Начо Начевъ Недевъ.

Отъ с. Хаскѣю: Димитъръ Стояновъ и Бериръ Ибѣкъ.

Отъ с. Доймушларъ: Мазю Стояновъ.

Отъ с. Кечдереси: Арифъ Ибрамовъ и Сали Исмаиловъ.

Отъ гр. Силистра: Ибрамъ Сали Ибрамовъ, Казиръ Ибрамовъ Ескеджи, Садѣкъ Салиевъ и Владимиръ Златаровъ.

Отъ с. Апатларъ: Стоянъ Ст. Добревъ и Димо Михневъ Ени-Макле.

Отъ с. Царь Асѣново: Стоянъ Колевъ Геновъ е починалъ на 24/1 т. г. въ солунския плѣннически лагеръ.

Отъ с. Сарѣ-Махмудъ: Нидемко Генчевъ.

Отъ с. Калаиѣилеръ: Асанъ Исмаиловъ.

Отъ с. Караесекѣю: Георги Ст. Пантовъ.

Отъ с. Каирекъ: Стоянъ Желевъ.

Отъ с. Гарванъ: Илия Цвѣтковъ и Ненко Георгиевъ.

Отъ с. Авдула: Мехмедъ Билбировъ, Вейселъ Хаймовъ и Мехмедъ Салимовъ.

Отъ с. Каджѣю, Добришко: Теофикъ Реджебовъ и Юбѣ Изедовъ.

Отъ с. Вѣтрень, Силистр.: Юрданъ Ганевъ, Маринъ Тодоровъ и Димитъръ Илиевъ.

Отъ с. Старо-село, Тутраканско: Кръстю Димитровъ и Асѣнъ Даневъ.

Отъ с. Спанѣово: Христо Ноевъ, Илия Ивановъ и Цою Ивановъ.

Отъ с. Балтаѣи-Ениѣю: Атанасъ Петровъ.

Отъ с. Апатларъ: Мирчо Атанасовъ и Панайотъ Стаматовъ.

Съобщава: Спирдонъ Митовъ.

Политическа игра „Братияну-Маргилѣманъ“.

Една частъ отъ „политическитѣ прѣстѣпници“ въ Ромжния сѣ били освободени тѣзи дни. Това сѣ хората, които до вчера либералната преса на г. Братияну наричаше „продажници“, „врагове на отечеството“, „германски орждия“, „виновници за отечествения погромъ“ и прочее. Съ тоя си актъ либералното правителство само допълни онова, което извърши правителството на генералъ Коанда, което освободи другата серия отъ „продажници“, „врагове на отечеството“, „антатски орждия“ и пр., които правителството на г. Маргилѣманъ и Арионъ бѣ арестувало прѣвъ врѣмето на германската окупация.

Стере, Патрашкану, Лупу Костакѣ, Неницеску отъ една страна — Ал. Константинеску и сѣдружия отъ другата, днесъ сѣ освободени, слѣтъ като изиграха въ затвора своята роля на „отечествени врагове“.

Г. Маргилѣманъ имаше нужда да позира въ германѣфилъ и за да залѣже „традиционнитѣ и естествени“ приятели на Ромжния, той имъ устрои кинематографическо зрѣлище съ арестуването на нѣколкомина измежду либералитѣ и сѣ даването подъ сждъ на цѣлия Братияновъ кабинетъ. И, когато зрѣлището произведе своя ефектъ, филмътъ бѣ снетъ отъ сцената.

Г. Братияну повтори сѣщата драма, като сѣмни само актьоритѣ. Изглежда, че ефектътъ, обаче, прѣдъ новитѣ „традиционни и естествени“ приятели ще да е билъ другъ, или се има нужда да се създава ново настроение, щомъ като още отъ сега „прѣстѣпнитѣ“, които прѣкарваха затворничеството си въ разкошния санаториумъ на Д-ръ Антониу, сѣ освободени. Знаятъ си работата нашитѣ приятели ромжнитѣ.

Доклади и писма на американски мисионери

относително разпрѣдѣлението на народноститѣ въ бившитѣ провинции на Европейска Турция (1858—1918).

Авторътъ г. Владимиръ А. Цаневъ е събралъ, подрѣдилъ и издалъ тия цѣлни документи отъ незаинтересовани чужденци за народноститѣ въ Македония. Американскитѣ мисионери сѣ идвали въ Европейска Турция да проповѣдватъ словото Божие на всѣки народъ на неговия собственъ езикъ. Въ книгата сѣ печатани доклади и документи, които показватъ, какво е населението въ Европейска Турция. Тукъ нѣма никаква тенденция, никаква заинтересованостъ, защото това сѣ редовни и дълвои съобщения на мисията отъ вѣтрѣшно-административенъ характеръ. Книгата е написана на английски. Безпристрастниятъ чужденецъ не намѣри въ нея цѣлни обективни данни за истинския народностенъ ликъ на Македония.

ХРОНИКА

Нашите пълници. Завърнали се от пълни добруджанци ни съобщават, с каква сърдечна болка се пръживява там долу, в пълническите лагери, сждбата на нашата страдална Добруджа и с каква петимност там очакват свободата на родния край.

Достойни чедра на Добруджа, при все че тяхният край е зает от романи, приемат да понесат още за неопределено време тежките осове на пълничеството, но не склонили да отпратят предлаганата молба до романския консулт, за да ходатайства за тяхното освобождение.

Тоя висок жест на народна гордост се знае в Добруджа и ще бъде достойно оценен.

Планишки грабеж. На Райчо Стоянов, от село Горент Добромир, който имал за себе си 10 хектара с зимница и зимен ечемик, 6 хектара с раница и 6 хектара с пролетни храни, похитил с били отнети от държавни агрономи за да ги раздаде на романи, които за тях ще плащат на държавата по 80 лева на хектар.

Министерството на вътрешните работи е поискало от окр. управители сведения за бившите добруджански околийски началници, за да уволни ония от тях, които не са необходими за службата.

Нов директор на пръхраната. Министерският съвет е решил да назначи за директор на пръхраната г. Юрдан Бочев, досега секретар на борсата.

Защо искат Добруджа. Един романи вистник, като говори за Банат, твърди че, не богатството на областта е, което прави впечатление на Романи, и че не затова тя не иска да се отдели от Банат. Романи искат Банат за душевните съкровища на тамошните си сънародници, те желаят, щото при лъхването на живота в романската душа да не бъдат лишени и Банатските романи.

Все за това ли искат Добруджа? Понеже тук те нямат сънародници, та не може и да става дума за техни душишни съкровища. Тука само за богатствата на областта, плодородните поля на Добруджа, и ония стотини хиляди бели роби, сж които правят впечатление на Романи, и заслужават всички несправедливи очи.

Географически смънения. Голъма радост е обхващала романските вестници поради едно ново откритие. До сега се знаеше — и то се знае една от 1878 год. насам — че някога си князът на Влашко Мирчо или Мукша пръминавал в Добруджа за да я плячкосва. И от тога се създава целта пръдане за „романската администрация“ пръз това време. Сега обаче сме пръд едн нова разкопка. Една статия, излязла в най-новия брой на списанието „Arhiva Dobrogei“ открива, че при владичеството на „романският княз Асен“, Добруджа се наричала „Влахия“ или „Бела Влахия“, понеже така се виждало от стара една френска хроника. Хубаво, че се е открила тая нещастна и неизвѣстна до сега хроника, защото славянското име на Мирча допуща да се тълкува много алт кой кого е владѣл. Дали тази хроника струва повече от онова апокрифно твърде с бѣлжки, което един добруджански „учен“, „открил“ една сега, слѣд сегашната война, когато стана нужда да се изиска някакво романско минало на нашата област?

Романските „учени“ сж достойни за нашето очудване. Те ходят да изкопават днес хрониките от XIII и XIV вѣк, сж които да доказват, че тогава Добруджа е била „романска“, а забранят да доказват, дали самото понятие за „романско“ е съществувало по него време. Не би ли било по-хубаво да ни кажат нѣщо за ония документи върху Добруджа, които сж събрани в печатаната в Букурещ, а лѣто 1918, г. брошура „Романски

свидѣтелства върху Добруджа“. Защо да се ровят из чуждите хроник, когато имат свои, и то категорични, недвусмислени документи, които показват чия е била и чия трѣба да бъде Добруджа?

Романски машиници.

За да докажат основателността на своите претенции върху Добруджа, романиците устроили един конгрес в Кюстенджа, на който участваха пръдставители от тулчанския, силистренския и добричкия окръзи. Ако рѣшава не сждините на народите ставаха по такъв начин, то съзнателно е, дали ще да сжществуват нѣкъд в свѣта нѣкоя малка държава, в това число и Романи. Когато Романи бѣ окупирана от германците, те можеха много лесно да устроят в Букурещ един митинг много по-значителен от тоя в Кюстенджа, да съберат пръдставители от всички части на Романи и да обявят, че Романи иска да се присъедини към Германия. Обаче, всичко това става въз основа на извѣстни правила.

Първото правило изиска, щото една земя, оспорвана от двама или повече претенденти, да бъде окупирана от нѣкоя неутрална или незаинтересована държава, за да може всѣки гражданин да изказа свободно волята си.

Второто правило е: да се позволи на всички бжжанци изгонени от оспорваната зона, да се завърнат в родната си земя и се произнесат върху сждбата ѝ.

Третото е — всички чужденци дошли допълнително, да бъдат изгонени или прънебръгнати пръз време на плебисцита.

Докато Добруджа се намира под романска власт не ще може да се види истинската воля на населението, нито пръз митинги или пък плебисцит: в такъв случай всички тези машиници ще бъдат една подигравка сж принципа за свободното самоопредѣление на народите.

Фактът, че гръцкият консулт подчерта на конгреса правата на Романи върху Добруджа, има обратна сила. Романи пръз 1913 година, пръна сжщо правата на Гърция и Сърбия над Македония, но въпреки това, македонците считат тези два страни за най-жестоките свои похитители.

ПОСЛЕДНИ НОВИНИ

(Съобщения на Б. Т. Агенция).

Италианският кабинет в оставка.

Рим, 20 юни. (Итал. радиотелеграма). Слѣд позитивните обяснения на министър-пръдседателя, Камарата поднови сждините си. Г. Орландо обяви, че, вследствие вота на народното пръдставителство, кабинетът е в оставка и кралят резервира своето рѣшение. Г. Торати и други поискаха, щото Камарата да продължи своята работа, но пръдложението им в този смисъл се отхвърли с 205 гласа против 97.

Германия не приема договора.

Лион, 21 юни. (Радиотелеграма). В. „Тан“ казва, че германският кабинет се събрал на заседание в четвъртък слѣд пладн и, под натиска на пръстиглата от Версайл германска делегация, се произнесъл против приемането на мирния договор. Но нѣколко министри, главно г. г. Ерихберг и Носке се изказаха за приемането му. Щом станало извѣстно това рѣшение на кабинета, общото впечатление в Германия било, че правителството трѣбало да се оттегли от властта, тъй като общественото мнѣние било явно за подписването на мира. Дѣйствително, в четвъртък вечерта в Ваймар се говорѣло за пръустройство на кабинета. Макар и оставката на послѣдния да не е още официална, прѣдполага се, че новият кабинет ще бъде образуван от министрите, които се изказали за приемането на мира и че г. г. Ерихберг и Носке ще да бъдат главните членове на този кабинет.

Оставката на германския кабинет.

Лион, 21 юни. От Ваймар съобщават на в. „Тан“: Кабинетът е в оставка, обаче, той ще продължи да упражнява функциите си по състава на новото правителство от г. Ерихберг. Въпреки една допълнителна нота към мемоара на делегацията, правителството остана на мнѣнието си, че договорът е „неизмѣним“ и „непоносим“.

Въпроса за Клагенфурт.

Лион, 21 юни. В. „Тан“ съобщава, че съветът на четиримата трѣбало да се произнесе по разрѣшението на въпроса за областта на Клагенфурт, което разрѣшение е било прѣгответно в четвъртък от компетентната комисия и възприето от министъра на външните работи. Обаче, едно временно неразположение на г. Лойд Джордж стана причина да се отложи засѣданието на свѣта на четиримата. Възприетото пръроналично рѣшение да се изпразни областта на Клагенфурт от юго-славяните и австрийците биде изоставено пръз време на станалите в четвъртък разисквания. Биде възприета идеята за окупационна зона (юго-славянската зона и австрийска зона), чието разграничение ще бъде санкционирано от свѣта на четиримата.

Участъта на Турция.

Лион, 21 юни. Отоманската делегация събщи в главния секретариат на мирната конференция, че тя ще взржи в понеделник или вторник един мемоар по участъта на Турция.

Уйлсон в Париж.

Лион, 21 юни. Пръдседателят Уйлсон, връщайки се от Белгия, пристигнал в Париж в петък сутринта. Пръдседателят бѣе придружен от г-жа Уйлсон, г-ца Маргарита Уйлсон, командующи американските войски в парижката област генерал Харис и генерал Леорд, аташиран към г. Уйлсон.

Съгласенското настъпление.

Лион, 20 юни. (Радиотелеграма). Кореспондентът на в. „Матен“ в Майнц телефонира до своя вѣстник сждините сведения: Прѣгответените за настъпление сж в пълен разгар. От три дена и три нощи непрѣкъснато сноват войски от всички родове оръжия, артилерия и транспорт. Съгласно запобѣдта за съсрѣточението на войските, автомобилните оръжия и автомобилните картечници върхът на прѣд, слѣд тях слѣд кавалерията, а послѣ и леката артилерия. Тежката артилерия е отдала поставена на позиция. Интересно е да се наблюдава поведението на германците; то издава страх примѣсен сж респект. Повечето от когато и да било германците умѣят да цѣнят силата. В началото на войната те видѣха войските си да дефилират прѣд тях; но послѣ те видѣха и тяхното стрѣмително отстъпление. Слѣдователно, те могат пръз сравнение да сждят за значението на нашите войски. Тази сутрин аз обиколих пограничния кръг Линген-Швалбах за да видя направените прѣгответения: тежката артилерия е вече насганена, а кавалерията — готова за лѣтене. Сенегалските зуаи и алжирските стрѣли сж сжщо тъй готови за поход. До днес германците упорито мислѣха, че примиренето означава неизбѣжния край на войната. Сега от тях зависи да не изпадат в положението, при което горчиво ще съжаляват за тази грѣшка.

Чехословашки успѣх.

Лион, 20 юни. Генерал Мителхаузен, командующ западната армия в Словакия, изказал пълното си задоволство относително стратегическото положение и заявил, че чехо-словашката армия спечелила цѣлни успѣх над един по-многочислен неприятел. Чешкото население сж оръжие в ржка помага навсѣкъд на чехо-словашката армия.

Международните игри.

Лион, 20 юни. Съобщават от Лозана: Норвежкото правителство и обштинският съвет на града Христиания замолили телеграфически международния олимпийски комитет да нареди, щото осмата Олимпиада в 1924 год. да се отпразнува в Христиания, тъй като тази година съпада с 300-го-

лишнината от основаването на норвежката столица. За сжщата тази Олимпиада се е кандидатирали и града Амстердам.

Испания за мира.

Лион, 21 юни. (Радиотелеграма). Съобщават от Мадрид: Органът на либералите „Диарио Универсал“, в уводна статия озаглавена „Близкият мир“, пише, че е проникнат от най-големия оптимизъм относително близкото въстановяване на мира и че той черпи този оптимизъм в писмото на г. Клемансо, придружаващо съюзническия отговор на германските контр-прѣдложения. Вѣстникът добавя, че дѣйствително всрѣд изразените от г. Клемансо идеи в неговото писмо и при наличността на принципа за абсолютна справедливост има неопровержими сжждения върху всѣка една от точките на мирния договор, които германците считат за неприемливи. В заключение вѣстникът казва, че, ако, както се прѣдполага, у германския народ сжществуват истинна желание да прѣустрои живота си, като забрави лудите си амбиции за господство над цѣлия свѣт, които прѣдизвикаха ужасната война, германският народ ще намери въ отговора на съюзниците и особено в писмото на г. Клемансо спасителната формула, която ще го посвѣтва да подпише в петдневния срок мирния договор, — този мирен договор, който съдържа въ себе си началото и основата на един съвсем нов живот за напредничавите и дѣйствително цивилизовани народи.

Опасността от смутове в Германия.

Лион, 21 юни. Съобщават от Берн: Опредѣленият от Съглашението на Германия срок за приемане или отхвърляне на мирните условия изтича на 23 юни вечерта и каквото и да бъде рѣшението на германското правителство, възможно е пръз този критически период да настъпят в Германия смутове. Ние трѣба да се опасваме, според обстоятелствата от един отзвук на тези смутове в нашата страна. Тази опасност бѣ сжществувала особено в случай, че голѣми германски маси нахлуят от Германия у нас. (Прѣкъснато).

Обществото на народите.

Париж, 21 юни. (Американска радиотелеграма). Съобщават от Вашингтон: В една своя рѣчь, републиканският сенатор Мак Кембер, член в комисията по външните работи, защитил силно проекта за лигата на народите. Той заявил, че тя съставлява дълг към човечеството за прѣдотвратяване бждещите войни и че относително проекта ние трѣба да приемем мисълта на неговите творци, а не тълкуванията на други лица. На края той заключи, че договорът се желае от всички, които искат край на войните и се отхвърля само от групата на извѣстни военнотолпи.

Le Mouvement Dobroudjaï

Bulletin de l'Organisation Dobroudjaï en Bulgarie
Paraît le 1er, le 10 et le 20 de chaque mois
Redaction et Administration place Tcherna Dama 4
Telephone № 388
Abonnements: Bulgarie: 6 mois 9 frs., un an 18 frs.
Etranger: 6 mois 10 frs., un an 20 frs.
Намира се за продаж при всички вѣстникарски агенции в Царството. Въ София за продаж при вѣстникарските будки.
Един брой 50 ст.

Приемат се абонати чрез Администрацията, площад „Черна Джамия“ 5—София.

КООПЕРАТИВНА ПЕЧАТНИЦА „ГУТЕНБЕРГ“
СОФИЯ, ул. „БЕНКОВСКИ“ № 22
— ИЗДАТЕЛ НА: —
„Модерна и Хумористична Библиотека“.
БЪЛГАРСКИ „НАРОДНО ЗДРАВЕ“.
„БЪЛГАРИЯ“ и други прочитни книги.
Издателницата е модерно инсталирана и снабдена с най-отбрани и модерни шрифтове.
Приема да печати всѣкакви видове печатни издания като:
вѣстници, списания, търговски книжа, регистри, оланки, аликове, некролози и др. на всѣкакви езици и различни голѣмини.
РАБОТА НАЙ-ЧИСТО И БЪРЗО.

Печатница „Гутенберг“ — София.